

El llibre 'Les ales enceses', que es mou entre realitat i ficció, va ser finalista del premi Sant Jordi

Montse Frisach
BARCELONA

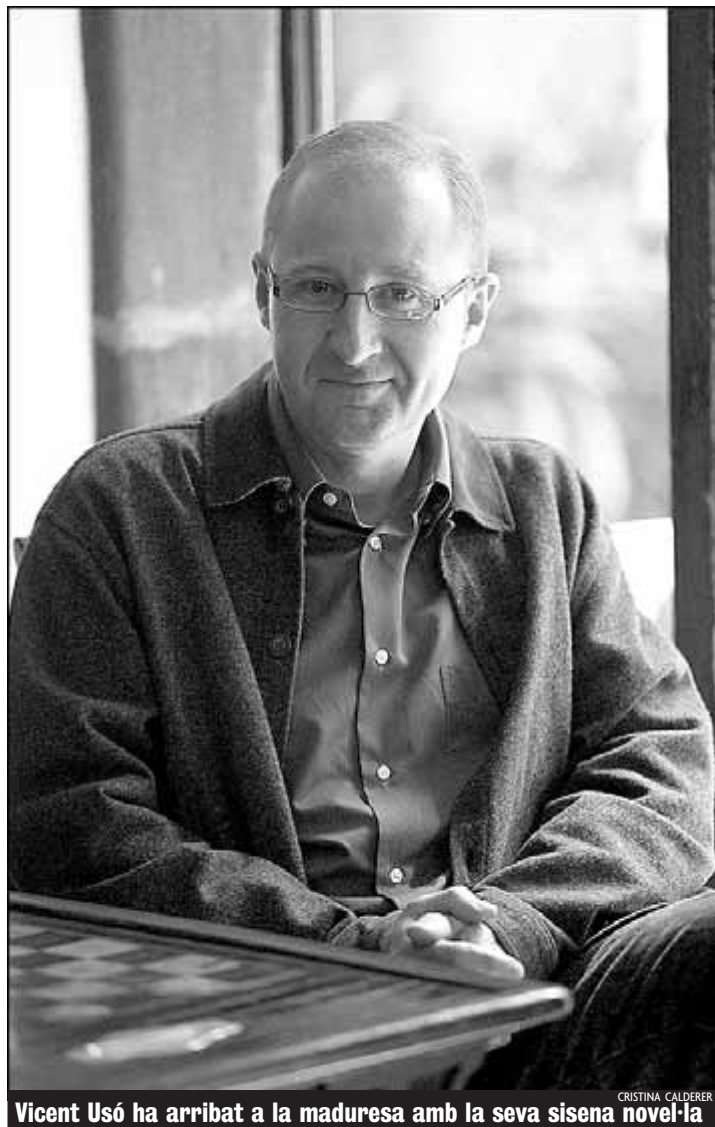
Vicent Usó novel·la una història d'amor extrem

Una història d'amor extrem contra tot i contra tothom". Així defineix l'escriptor Vicent Usó la seva novel·la 'Les ales enceses', finalista del premi Sant Jordi 2004.

Les ales enceses (Proa) és una novel·la que es mou entre la realitat i la ficció, amb un to rondallístic. Ambientada en un petit poble a la vora del mar del segle XVII, l'obra explica la història d'amor foll entre el pescador Abdó i una dona misteriosa, Enna, que arriba al llogarret amb una colla de còmics. "És un amor que té lloc en un territori no gaire convencional i enmig de la lluita entre l'ortodòxia religiosa i social i un món alternatiu de màgia, bruixeria i medicina natural. Són dos mons contraposats i la història d'amor entre Abdó i Enna es veurà afectada per la lluita entre aquests dos poders", explica Usó.

A *Les ales enceses* els personatges se situen a una banda o a l'altra d'aquests dos territoris. "Els còmics, al capdavant dels quals hi ha un gitano albi amb poders de claredat, pertanyen al món alternatiu, mentre que part del poble i sobretot el prior del monestir del poble representen l'ortodòxia".

Aquesta és la sisena novel·la



Vicent Usó ha arribat a la maduresa amb la seva sisena novel·la

de Vicent Usó (Vila-real, 1963), però segons Isidor Cònsul, l'editor de Proa, es tracta de l'obra "en què aquest escriptor fa el salt a la maduresa, malgrat que ja era un autor d'ofici".

L'anterior novel·la d'Usó, *Crònica de la devastació* (premi Andròmina 2002), era una crònica contemporània contra la guerra, "molt ancorada en la realitat immediata".

Potser per això l'autor va tenir la necessitat de canviar radicalment de registre amb una "història molt literària", d'estil ric i abarrocat i amb un registre pròxim a la rondalla. Així, *Les ales enceses* té un narrador que és un explicador d'històries que sembla dirigir-se a un auditori situat davant seu. El to oral de la novel·la, doncs, és evident, però "buscant la bellesa formal, sense traïr la fluïdesa de l'oralitat".

Realisme màgic

La presència d'elements fantàstics i mítics en la novel·la fa pensar en el realisme màgic, a l'estil de Gabriel García Márquez, i així ho admet l'autor, malgrat no ser amic de les etiquetes. "Hi ha alguns elements de realisme màgic, però la novel·la és moltes més coses i també té moltes altres referències com *Vint mil llegües de viatge submarí*, de Jules Verne", assegura. I és que el mar té una presència importantíssima a *Les ales enceses* fins al punt que és "un personatge més".

Llicenciat en història contemporània, Vicent Usó compagina la literatura -"cada dia escric a la vesprada"- amb la feina de funcionari de la Generalitat. *La mirada de Nicodemus* va ser la seva primera novel·la, publicada l'any 1995, i després van venir *Tan oberta com sempre* (1995), *La taverna del Cau de la Lluna* (2001), *L'herència del vent del sud* (2002) i *Crònica de la devastació* (2002).

Les mostres 'Art i utopia' i 'El Manifest groc', premis de la crítica

Redacció
BARCELONA

Les exposicions *Art i utopia*. *L'acció restringida*, del Museu d'Art Contemporani de Barcelona (Macba), i *El Manifest groc*. Dalí, Gasch, Montanyà i l'antiart, de la Fundació Miró, han estat premiades com a millors mostres del 2004 per l'Associació Catalana de Crítics d'Art (ACCA). En el cas d'*Art i utopia*, comissariada per Jean-François Chevrier, els crítics han valorat "la reinterpretació de l'art del segle XX, qüestionant la noció mateixa de modernitat i la relació establerta entre art i utopia". L'exposició presentava més de 900 peces. De molt més petit format era *El Manifest groc*, que dins dels actes de l'Any Dalí es va presentar a la Fundació Miró. L'ACCA ha destacat "l'encert del seu plantejament, conjugant una proposta historiogràfica amb un muntatge escènic".

En l'àmbit d'exposicions a galeries d'art, l'ACCA ha premiat la mostra que commemorava els 25 anys de la sala Dalmau. El llibre *La pintura de Santiago Rusiñol. Obra completa*, de Josep C. Laplana i Mercedes Palau-Ribes de Callaghan, publicat per Editorial Mediterrània, ha estat considerat la millor publicació "per la seva excel·lència". El premi a les iniciatives ha estat per a la web www.bcn.es/artpublic, impulsada per l'Ajuntament de Barcelona, urbanisme de la Universitat de Barcelona i el Centre de Recerca Polis, per la seva "contribució decisiva a la posada en valor de l'art públic de la ciutat de Barcelona". El premi a la trajectòria ha estat per a l'Escola Massana, amb motiu del seu 75è aniversari. Els premis de l'ACCA 2004 es lliuraran el 3 de maig.

Vinculen un noruec detingut a Màlaga amb el robatori d'El crit

Efe
OSLO

La policia d'Oslo ha vinculat un ciutadà noruec, David Aleksander Toska, detingut dimarts a Màlaga per atracament a mà armada i assassinat d'un policia a Stavanger, amb el robatori dels quadres d'Edvard Munch *El crit* i *La Madonna* el 22 d'agost de l'any passat. Segons la policia, el robatori dels quadres podria ser una maniobra per despistar els agents que investiguen Stavanger i poder així guanyar temps i fugir.

Ramon Palomeras
MADRID

Turistas del ideal' (Destino), d'Ignacio Vidal-Folch, és una irònica visió dels progressistes de saló, del mandarinatge dels intel·lectuals i les contradiccions entre els seus somnis revolucionaris i la seva realitat acomodada i burgesa.

Vigil, un escriptor comunista de novel·les policiaques, viatja a un país centreamericà anomenat Tierras Calientes per donar suport a la marxa revolucionària liderada per el Capitán, un Che Guevara postmodern, encaputxat i amant de poètiques reverberacions polítiques. Allà trobarà, entre

Ignacio Vidal-Folch satiritza la intel·lectualitat progressista

altres capitosts *progres* de la cultura, un cantautor canalla, faldiller i amic del polsim blanc i un refinat, pompós i melancòlic escriptor portuguès, guanyador d'un prestigiós premi internacional. Tots ben satisfets d'assistir a la vigília de la revolució des de la primera fila de la platea, o sigui de la terrassa de l'Hotel Savoy.

No cal afegir res més per veure per on van els dards enverinats que Ignacio Vidal-Folch (1956) llança contra els progressistes de saló i demagogs amb bones intencions apassionats pel turisme revolucionari. Malgrat reconèixer que s'ha inspirat en fets i personatges reals, l'autor barceloní apunta, sense acabar de convèncer ningú, que "els personatges són autònoms i no estan relacionats amb ningú en particular". Però més d'un lector pensarà en Váz-

quez Montalván, Saramago, Sabina o Günter Grass i s'equivocarà de poc.

Sigui com sigui, el cas és que l'autor considera que l'intel·lectual d'avui està dominat "pel narcisisme, la incapacitat de trobar un llenguatge per definir la realitat que l'envolta i la inanitat". Vidal-Folch creu que "si amb aquestes tres misèries s'hi entrellacen els somnis revolucionaris, ens trobem amb un *kitsch* absolutament penós".

"Actualment l'intel·lectual es troba atrapat en una curiosa contradicció: per més que vulgui ser un Verlaine tot agonitzant a les golfes no deixa de ser un rendista amb més o menys enginy. I els cantants revolucionaris? Uns accionistes de fons d'inversió", etziba. Tot plegat, turistes revolucionaris fruit de la mala consciència de la petita burgesia eu-

ropea que ja no té res a oferir després del fracàs del marxisme. "El nostre progressisme és un luxe per emmascarar el fet que som els dolents de la pel·lícula, els explotadors del món. La classe intel·lectual cada vegada és més nombrosa però menys operativa que abans", apunta. "Encara em faig creus de la ceguesa de la classe social intel·lectual davant determinats fets polítics evidents". A Vidal-Folch el sorprèn sobretot, a tall d'exemple, que Cuba, una tirania que no s'aguanta per enlloc, encara generi cartes de suport.

Aquesta radiografia dels idealistes de pa sucat amb oli és la primera d'una trilogia satírica sobre l'Espanya contemporània. La segona, ambientada a Catalunya, abordarà el nacionalisme, mentre que la tercera tractarà la corrupció dels diners i el poder a Madrid.